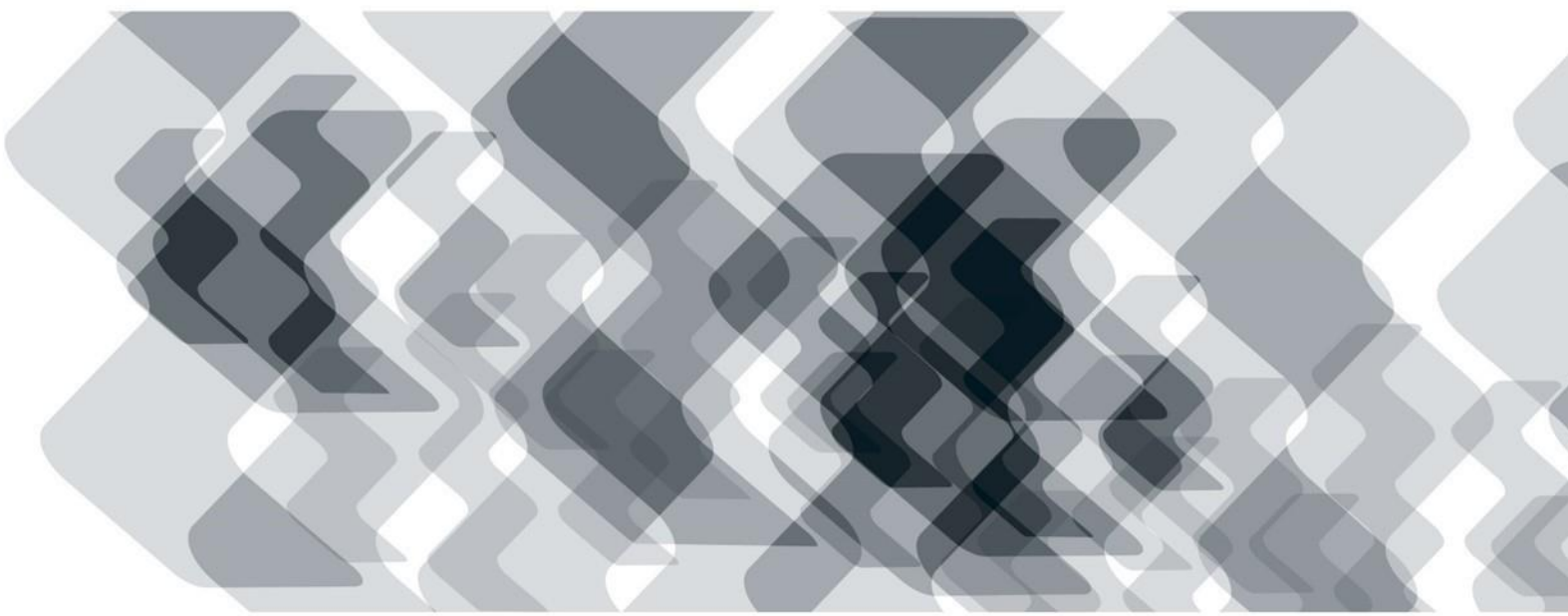

A decorative horizontal band with a complex, overlapping geometric pattern in various shades of gray and white, resembling a stylized honeycomb or woven texture.

דוח על הסיכונים
גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים
ליום 30 בספטמבר

2022

תוכן עניינים

עמוד	
4	חלק 1 - כללי
7	חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
8	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
12	הון ומינוף
12	חלק 3 הרכב ההון
18	חלק 4 - יחס המינוף
20	סיכון אשראי
20	חלק 5 - סיכון אשראי
29	חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי
32	סיכון שוק
32	חלק 6 - סיכון שוק
33	סיכון נזילות
33	חלק 7 - סיכון נזילות

רשימת הטבלאות

עמוד	
7	<u>יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)</u>
11	<u>סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)</u>
14	<u>הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (CC1)</u>
18	<u>יחס המינוף (LR1)(LR2)</u>
20	<u>איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)</u>
21	<u>שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3) במיליוני ש"ח</u>
22	<u>הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)</u>
24	<u>סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק</u>
26	<u>להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:</u>
27	<u>נתונים על הלוואות לדיוור</u>
28	<u>סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן</u>
29	<u>ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)</u>
29	<u>הקצאת הון בגין התאמת שערות לסיכון אשראי (CCR2) (CVA) במיליוני ש"ח</u>
30	<u>הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)</u>
31	<u>הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5)</u>
32	<u>סיכון שוק בשיטה הסטנדרטית (MR1)</u>
33	<u>יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)</u>
36	<u>יחס מימון יציב נטו (NSFR)</u>
38	<u>הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה</u>

חלק 1 - כללי

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בבנק ישראל והנחיותיו, נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח מפורט על הסיכונים ואופן ניהולם באתר האינטרנט שלהם, שיכלול מידע משמעותי כמותי ואיכותי לפי דרישות הגילוי של באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על ידי הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board). לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 ויחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שמתפרסם לציבור. הדוח הרבעוני הינו מצומצם משמעותית בהתאם להנחיות בהוראה לגבי דרישות הגילוי הכמותיות והאיכותיות.

מדיניות גילוי

קבוצת הבינלאומי התווה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק והקבוצה ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות הערכות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח על הסיכונים לשנת 2021 או פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2021.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

תחולת היישום

הקבוצה הבנקאית הכפופה לתחולת היישום כוללת:
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ - החברה האם.
בנק מסד בע"מ - חברת בת של הבנק הבינלאומי.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברות בנות, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
העברת כספים לבנק בדרך של דיבידנד כפופה לעמידה במגבלות של חלוקת דיבידנד על פי חוק החברות ונב"ת 331, והעברת כספים לבנק בדרך שאינה דיבידנד כפופה למגבלות נב"ת 312.

כללי

פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודלים.
פרוט לגבי תיאור פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי ודרכי ניהולו ר' בדוח על הסיכונים לשנת 2021.

רקע

דוח הסיכונים נערך על רקע התפתחויות מאקרו כלכליות שונות, המשפיעות על הסביבה הכלכלית והעסקית שבה פועל הבנק.
ברבעון השלישי נמשכה העלייה בשיעור האינפלציה בישראל, היא מצויה מעל הגבול העליון של היעד ועומדת בשנים-עשר החודשים האחרונים על 4.6%. על פי התחזית העדכנית של חטיבת המחקר בבנק ישראל, שיעור האינפלציה צפוי להסתכם בשנת 2022 ב-4.6% ובשנת 2023 הוא צפוי לרדת ל-2.5%.
בחודש אוקטובר המשיך בנק ישראל בהעלאת הריבית המוניטרית במשק, והיא עומדת כעת על 2.75%. על פי התחזית המקור-כלכלית העדכנית של חטיבת המחקר של בנק ישראל, התוצר צפוי לצמוח בשנת 2022 בשיעור של 6%, ובשנת 2023 בשיעור של 3%. והריבית המוניטרית צפויה לעמוד על 3.50% בממוצע הרבעון השלישי של 2023 וצפויה לסייע להתמתנות האינפלציה.
בשווקי ההון נרשמו ירידות שערים בארץ ובחו"ל שהושפעו גם משינוי שיעור הריבית.
במשק הישראלי נמשכת פעילות כלכלית איתנה, האינדיקטורים לפעילות הכלכלית ממשיכים להעיד על פעילות גבוהה, ושוק העבודה מוסיף להיות הדוק ומצוי בסביבת תעסוקה מלאה.
עם זאת, משבר האנרגיה באירופה והעימות המתמשך בין רוסיה לאוקראינה, האינפלציה הגבוהה, ההידוק המוניטרי וההאטה בסין עלולים להעיב על הפעילות במשק. לאירועים אלה השפעה על רווחיות הבנק ועל לקוחותיו.
הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים השונים ובכללם אלו שההסתברות להתממשותם גדלה בעקבות האירועים, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק, בין היתר, סיכוני האשראי, סיכוני הסייבר ואבטחת המידע, המשכיות עסקית, סיכוני איסור הלבנת הון, הסיכון האסטרטגי ועוד.
לפרטים נוספים ראו בסעיף התפתחויות כלכליות עיקריות בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2022.

הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק

הקלות ביישום הוראות בנק ישראל עקב השפעות נגיף הקורונה

מרבית ההתאמות וההקלות להוראות ניהול בנקאי תקין, שגיבש בנק ישראל לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה, שמטרתן לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת המשבר ולסייע למשקי הבית ולעסקים הסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021. חלק מההקלות עודכנו כהנחיות קבועות במסגרת ההוראות הרלוונטיות, ולחלקן נקבעה תקופת מעבר. לפרטים ר' פרק חקיקה ויזומות רגולטוריות בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022. הבנק ערוך לביטול ההקלות ולהתפתחויות הרגולטוריות השונות.

אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי. כחלק מיישום התקן, הבנק עושה שימוש במודלים מבוססי דירוג (PD/LGD) לצורך אמידת הפסדי האשראי הצפויים עבור תיק הלוואות לדיור ועבור אשראי קמעונאי. כמו כן, לגבי אשראי עסקי, הבנק מיישם מתודולוגיה המבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים עבור הלוואות בעלי מאפייני סיכון דומים. היערכות הבנק ליישום התקן כללה, בין היתר, קביעת מתודולוגיות לחישוב אומדן ההפרשה להפסדי אשראי, תיקוף מודלים, ביצוע שינויים והתאמות במערכות המידע, עדכון בקורות והיערכות לעמידה בדרישות הגילוי בהתאם לכללים החדשים. במועד היישום הראשונה, הבנק אימץ הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום הראשונה בכל הקשור להשפעתה על יחס הון עצמי רובד 1, על פני 3 שנים. לפירוט נוסף אודות המתודולוגיה של הבנק למדידת הפסדי אשראי צפויים לכל אחד מתיקי האשראי והשפעת היישום הראשונה על תוצאות הפעילות העסקית, ראה ביאור 1 סעיף ג בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022.

הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

ביום ה-1 ביולי 2022 נכנסה לתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. להרחבה, ראו בפרק הון ומינוף.

חוזר בדבר הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

ביום 22 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתו טיפול בחשיפות לענף הבינוי והנדל"ן. בהתאם לתיקון, נקבע כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV). להרחבה ראו בפרק הון ומינוף.

מינוי בתקופת הדיווח

סיכויי הסייבר מנוהלים על ידי גב' איריס חן, מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע.

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

על בסיס מאוחד ליום:					
ה	ד	ג	ב	א	
30.9.21	31.12.21	31.3.22	30.6.22	30.9.22	
הון זמין (במיליוני ש"ח) (*)					
10,222	10,199	10,092	10,214	10,476	1 הון עצמי רובד 1
10,141	10,124	9,995	10,123	10,391	א1 הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (4)
10,222	10,199	10,092	10,214	10,476	2 הון רובד 1
10,141	10,124	9,995	10,123	10,391	א2 הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (4)
12,111	12,090	12,305	13,050	13,872	3 הון כולל
12,000	11,987	12,208	12,959	13,787	א3 הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (4)
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ש"ח)					
87,815	88,988	93,545	100,635	103,001	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים (*)					
11.64%	11.46%	10.79%	10.15%	10.17%	5 יחס הון עצמי רובד 1
11.53%	11.37%	10.67%	10.05%	10.08%	א5 יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
11.64%	11.46%	10.79%	10.15%	10.17%	6 יחס הון רובד 1
11.53%	11.37%	10.67%	10.05%	10.08%	א6 יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.79%	13.59%	13.15%	12.97%	13.47%	7 יחס הון כולל
13.65%	13.46%	13.04%	12.87%	13.38%	א7 יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
8.25%	8.25%	9.25%	9.24%	9.24%	א11 יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (1)
3.39%	3.21%	1.54%	0.91%	0.93%	א12 יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים (2)					
184,631	191,042	191,763	203,386	205,407	13 סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
5.54%	5.34%	5.26%	5.02%	5.10%	14 יחס המינוף (באחוזים)
5.49%	5.30%	5.21%	4.98%	5.06%	א14 יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים) (4)
יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים (3)					
56,127	56,107	54,477	51,229	52,575	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
42,223	43,923	43,318	41,126	41,526	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
133%	128%	126%	125%	127%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)
יחס מימון יציב נטו, לפי הוראות המפקח על הבנקים (5)					
	115,045	116,886	121,497	123,061	18 סך הכל מימון יציב זמין
	82,668	85,586	90,576	92,169	19 סך הכל מימון יציב נדרש
	139% ⁽⁶⁾	137%	134%	134%	20 יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

(*) הון, יחסי הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ויחס מינוף הינם לאחר השפעת התאמות בגין מהלכי התייעלות תפעולית - ר' באור 8 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022.

(1) ככלל יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס הון הכולל הנדרש הינם 9% ו-12.5%, כאשר ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. עם זאת, בהתאם להוראות שעה בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, החל מחודש מרס 2020 ועד 31 בדצמבר 2021, יחס ההון מזערי רובד 1 ויחס ההון הכולל הנדרשים היו 8% ו-11.5% בהתאמה. כמו כן, לא חלה דרישת הון נוספת בשיעור של 1% על הלוואות לדיור למטרת מגורים שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרס 2020) ועד 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020.

(2) ר' חלק 4 להלן להרחבה בנושא יחס המינוף.

(3) ר' חלק 7 להלן להרחבה בנושא יחס כיסוי נזילות.

(4) לפני השפעת הוראות המעבר, ולפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות.

(5) בהתאם להוראת בנק ישראל, יחס המימון יציב נטו מחושב החל מהדוח השנתי לשנת 2021.

(6) הוצג מחדש

סיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק, וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשפיעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

להלן פרטים בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים:

1. סיכון מאקרו כלכלי - התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה מושפעות באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים (לרבות שינוי ריבית, מטבע, אינפלציה ועוד), הפוליטיים והביטחוניים, עלולה להביא למיתון במשק, או להאטה כלכלית מהותית. מיתון עלול לגרור לעלייה מהותית בשיעור האבטלה, ירידה ברמת החיים בישראל, שינויים בהרגלי הצריכה, שיכולים לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי, או להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים אחרים על ידי משקי הבית והעסקים, לגרום לשינויים במחזורי הפעילות בשוק ההון ועוד. גורמים אלו עלולים להביא לפגיעה בהכנסות הקבוצה, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהשפיע לרעה על תוצאות הקבוצה.

הבנק עוקב אחר השינויים בהתפתחויות המאקרו-כלכליות השונות, כגון: השפעת ההתפתחויות האחרונות של המשך מגמת האינפלציה, הצפי להמשך עליית הריבית בארץ ובעולם, התנודתיות והירידות בשוקי ההון, מצב המלחמה באוקראינה והשינויים הגיאוגרפיים בעולם ועוד, להרחבה ראו פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדו"ח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2022.

במהלך השנה האחרונה חלה עלייה בחשיפות האשראי לענף הבינוי והנדל"ן במערכת הבנקאית. גידול זה על פי דברי הפיקוח על הבנקים לווה בחלקו בהגדלת תיאבון הסיכון, בהקלות בתנאי החיתום וכן בירידה במרווחי האשראי של העסקאות החדשות. על רקע זה, נדרש על ידי הפיקוח על הבנקים, בין היתר, להתאים את ההפרשה הקבוצתית בגין תיק האשראי המסחרי, באופן שייתן ביטוי נאות לעלייה ברמת הסיכון של התיק. לבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, והוא נוקט במדיניות אשראי מידתית, אשר מתעדכנת באופן שוטף בהתאם לשינויים בענף ובדרישות הרגולטוריות. להרחבה ראו להלן בפרק סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן.

2. סיכון אסטרטגי/מודל עסקי - השינויים בסביבת הפעילות של הבנק וההתגברות המשמעותית בעוצמת התחרות נבחנו וקיבלו ביטוי בעת גיבוש התכנית האסטרטגית הקבוצתית. התוכנית האסטרטגית נבחנת באופן שוטף מול השינויים בסביבת התחרות ומול האתגרים השונים. שינויים המשפיעים על הסביבה העסקית ומשנים את עוצמת התחרות:

שינויים רגולטוריים - הסביבה הרגולטורית ממשיכה באינטנסיביות בקידום הסדרתם של מהלכים להגברת התחרות בתחומים שונים, כגון שירותי תשלום, שינויים בשוק כרטיסי האשראי והתשלומים, לרבות המתווה להפחתת העמלה הצולבת, אשראי קמעונאי, מאגר נתוני אשראי, החלת תקן לבנקאות פתוחה אשר נועד לאפשר שיתוף מידע פיננסי של לקוחות עם צדדים שלישיים, רפורמת הניוד בין בנקים, הקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים, רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית ועוד.

שינויים בצרכי הלקוחות - סיכונים הקשורים למגמות חברתיות וצרכניות, ובכללם מוכנות גוברת לצריכת שירותים פיננסיים מגורמים חוץ-בנקאיים.

שינויים בסוג המתחרים - בשנים האחרונות התחרות על השירותים והמוצרים הפיננסיים התרחבה מעבר לתחרות המסורתית בין הבנקים המסורתיים עם כניסתם והעמקת אחיזתם של שחקנים חדשים וקיימים לתחומים של פעילויות פיננסיות מסורתיות, כגון: בנקים דיגיטליים, מתחרים חוץ-בנקאיים, חברות ביטוח, חברות כרטיסי האשראי וחברות קמעונאיות, וחברות הזנק ופינטק שמפתחות מוצרים חדשניים בענף וחברות ביג טק עולמיות שצפויות להרחיב את פעילותן בתחומים הפיננסיים בשנים הקרובות.

שינוי במודל העסקי הבנקאי - ההתפתחויות הרבות שמתרחשות במקביל בזירות התחרות השונות בענף הפיננסיים, הבנקאי והחוץ-בנקאי, בהתקדמות הטכנולוגיה, ובשינויים בצרכי הלקוחות והעדפותיהם, מביאות לשינוי במודל הבנקאי.

שינויים טכנולוגיים - המעבר לבנקאות דיגיטלית וכניסת מתחרים טכנולוגיים לפעילות פיננסית מייצרים סיכונים ואתגרים טכנולוגיים וסיכוני אבטחת מידע וסייבר חדשים אליהם הבנק נערך.

דרישת התייעלות של המערכת הבנקאית - התחרות הגוברת במערכת הפיננסית וסביבת הריבית הנמוכה, על רקע הדרישה להתייעלות של המערכת הבנקאית מצד הפיקוח על הבנקים, הובילו לקידום מהלכי התייעלות במסגרתם ננקטו צעדים שונים להתייעלות בהוצאות, ובעקבות כך שיפור יחס היעילות. בהמשך למהלכי התייעלות בהם נוקט הבנק בשנים האחרונות, לבנק מהלכי התייעלות כחלק מהתכנית האסטרטגית, הכוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים, שינוי מערך הסינוף ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה.

3. סיכון רגולטורי - מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם בשנים האחרונות. השינויים הרגולטוריים וישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות ולחוב הקבוצה, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות (כגון השקעות מיכוניות) נכבדות. כמו כן, אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק והקבוצה חושף אותם לסנקציות,

ובהן עיצומים כספיים, תביעות של לקוחות, לרבות תובענות ייצוגיות, הטלת אחריות פלילית על הבנק ועל נושאי משרה בו וכן לפגיעה בתדמיתו של הבנק בציבור. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק כחלק מהסיכון המשפטי, מסיכון הציות ומסיכון האסטרטגיה. מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו מנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד, ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק ובקבוצה לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק והקבוצה בתחום הציות והסדרתן בנהלים ותהליכים.

ההיבטים הרגולטוריים-משפטיים מפוקחים ומנוהלים על ידי מערך היעוץ המשפטי במסגרת מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. המדיניות מסדירה את הדרכים לאיתור, מיפוי ומזעור של הסיכון המשפטי, לרבות באמצעות מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה ומתן יעוץ ותמיכה משפטית שוטפים, בין היתר, על בסיס התפתחויות אלה. בהיבט האסטרטגי, התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצוינו לעיל, ולקוחות בחשבון את השינויים האמורים. לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה אפשרית על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראו "מגבלות חקיקה, תקנה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק", בפרק ממשל תאגידי בדוח הכספי.

4. סיכונים סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. לסיכונים סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לגרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשוב ענן, גוררות סיכונים תפעוליים בדגש על סיכונים סייבר ואבטחת מידע. עקב כך, לצורך ניהול נאות של סיכונים סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק מנהל את סיכון הסייבר כולל הגדרת אסטרטגיה, מדיניות, מינוי מנהל הגנת הסייבר ליישום המדיניות ובניית מתודולוגיה לניהול הסיכון. כמו כן, הבנק נוקט בפעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחום סיכונים סייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים. בתקופה האחרונה חלה עלייה משמעותית בתקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בעולם, על ארגונים בארץ ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. כמו כן, קיימת מגמת עלייה בגורמי תקיפה מדינתיים ועלייה משמעותית בתקיפות כופרה, עלייה בנסיגות פשיג והנדסה חברתית. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים והמשך עבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף בצעדים למזעור הסיכונים כולל: פתרונות גישה מרחוק המלווים ע"י מח' אבטחת מידע, הגברת ניטורים ויישום בקורות ואמצעים שונים בהתאם להתפתחות האיומים.

לבנק קיימות פוליסות ביטוח המקנות כיסוי ביטוחי לקבוצת הבנק בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבי ו/או אירוע סייבר.

5. סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - בשנים האחרונות, הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. לקבוצת הבינלאומי קיימת תכנית לשדרוג תשתיות המחשוב, אשר מקנה מענה טכנולוגי לצורך מימוש האסטרטגיה העסקית של הבנק.

6. סיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER) (כחלק מסיכון הציות) - קבוצת הבנק פועלת בתחומי בנקאות שונים, ומספקת שירותים גם ללקוחות שהינם תושבי חוץ. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול תושבי החוץ כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכונים ציות שמקורם בפעילות חוצה גבולות (Cross Border) וכן לסיכונים מוניטין. לקבוצה מדיניות ייעודית לנושא זה, נקבעו נהלי עבודה, ומתבצעת שורה של צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון.

בנוסף לאמור, חלו בשנים האחרונות התפתחויות בחקיקה וברגולציה הבנקאית באירופה ובעולם בכלל, שיש בהן להשפיע על רמת הסיכון והחשיפה לסיכונים ציות הנובעים ממתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. ככלל הבנק אינו יוזם פעילות שיווק, קידום ופרסום ואינו מכוון או מציע את שירותיו באופן מובהק או מכוון ללקוחות תושבי חוץ בין אם באופן ישיר ובין אם באופן מקוון. לבנק אין שלוחות או נציגויות מחוץ לישראל ועובדי הבנק לא פועלים מחוץ לישראל. לגבי חשבונות של תושבי חוץ הנפתחים בבנק, נוקט הבנק בגישה מבוססת סיכון בכל תהליכי פתיחת החשבונות ותהליכי ניהול החשבונות, על מנת למזער ולגדר ככל האפשר היתכנות או אפשרות שהבנק יפר את הדין הזר בעת מתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. זאת על ידי איסור ביצוע פעילות שיווק אקטיבית, הגבלה והתאמה של סוג ואופן מתן השירותים, לרבות הגבלה או הימנעות ממתן שירותים לתושבי חוץ בעת שהייתם מחוץ לישראל, והתייחסות לסוגיית יוזם השירות.

הוראות ה-FATCA - חקיקה אמריקאית המעוגנת בהסכם בין מדינת ישראל עם ישראל בדרך של חקיקה מקומית. במסגרת כללי הוראה זו מפעיל הבנק תהליכים פנימיים לזיהוי ותיעוד לקוחות אמריקאים ומדווח עליהם מדי חודש ספטמבר לגבי שנת המס הקודמת, לרשות המיסים בארה"ב באמצעות רשות המס בישראל בהתאם לדרישות ההוראה. החל מכניסת התקנות לתוקף, הבנק מאפשר פתיחת חשבון חדש בכפוף לחתימת לקוח על הצהרה בדבר תושבות המס שלו.

הוראות ה-CRS - תקן שפותח ע"י ארגון ה-OECD ושמטרתו איסוף מידע לגבי תושבות המס של לקוחות הבנק ודיווח עליהם לרשויות המס של המדינות המשתתפות, באמצעות רשות המס בישראל. התקן אשר הוטמע בחקיקה מקומית, מיושם ע"י הבנק אשר מדווח מדי חודש ספטמבר לגבי שנת המס הקודמת על לקוחותיו שהצהירו על תושבות מס זרה או שבחשבונום אינדיקציה לתושבות מס כזו. סיכון חוצה גבולות עלה עם תחילת המלחמה בין רוסיה ואוקראינה ותחילת משטר הסנקציות על רוסיה והאזורים הבדלניים באוקראינה. יודגש כי לאור המציאות הקיימת, חוזקו הבקורות והבדיקות המבוצעות בבנק, בדגש על עדכון רשימות המוכרזים בסנקציות באופן שוטף, ובקרה אחר פעולות המבוצעות מול מדינות רוסיה, אוקראינה ובלארוס.

7. סיכון בנקאות הוגנת (conduct risk) (כחלק מסיכון הציות) - קבוצת הבנק הטמיעה ערכי הוגנות ושקיפות בפעילותה מול לקוחותיה ופועלת לחיזוק עקרונות אלו בהתנהלותה השוטפת. ככלל, נדרשת קבוצת הבנק לוודא, כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו, וכי השירותים המוענקים לו ניתנים לו ללא הפליה, מכל סוג. אי עמידה בסטנדרט התנהלות ראוי חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים כמו סיכונים ציות, משפטי, מוניטין וכיו"ב. לקבוצת הבנק קיימת מדיניות בנושא התנהלות עסקית נאותה כחלק ממדיניות הציות ואחד מיעדי קצין הציות הינו לפעול להטמעת עקרונות המדיניות בקרב החטיבות השונות.

8. סיכון סביבתי - סיכון סביבתי הינו הסיכון להפסד הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לפגיעה פוטנציאלית ישירה (נזקי שריפות, שטפונות וכיו"ב) והן בשל עלויות שמקורן בהוראות מעבר הנוגעות לנושאי איכות הסביבה ובאכיפתן. הסיכון הסביבתי הוא בעל השפעה במספר היבטים באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, ציות וסיכון מוניטין. השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק. השפעה עקיפה - כגון על סיכונים האשראי - עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר בעקבות אי-עמידה בהוראות הדין הסביבתי הרלבנטי, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית או בשל קנס גבוה שניתן להשית בשל פגיעה סביבתית, וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול הסיכון הסביבתי, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה ערך רב במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

דיון בגורמי סיכון

ברבעון השלישי של שנת 2022 לא בוצעו שינויים בטבלת גורמי הסיכון. לדיון בגורמי הסיכון ראו בדוח על הסיכונים לשנת 2021 ופרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2021.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1) במיליוני ש"ח

א		ב	ג
נכסי סיכון משוקללים		דרישות הון מזעריות (א)	
30.9.22		30.6.22	30.9.22
1	סיכון אשראי (לא כולל סיכון אשראי של צד נגדי CCR) (גישה סטנדרטית) (ב)	88,493	11,140
6	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)	793	179
10	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)	523	112
15	סיכון סילוק (Settlement risk)	28	27
16	חשיפות איגוח (גישה סטנדרטית)	-	-
25	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)	2,889	367
	סך הכל סיכון אשראי	92,726	11,825
20	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	654	95
24	סיכון תפעולי	7,255	955
27	סך הכל	100,635	12,875
		103,001	

(א) דרישות הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין, הבנק נדרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי של 12.5%.

(ב) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לסף הניכוי.

הון ומינוף

חלק 3 הרכב ההון

באזל

הבנק מיישם את הוראות ועדת באזל בנושא מדידה והלימות הון, כפי שאומצו על ידי בנק ישראל בהוראות ניהול בנקאי תקין 201 עד 211. הוראות באזל מתייחסות ל-3 נדבכים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
 2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).
- הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לכלל החשיפות של הבנק, ובגין סיכון שוק מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק למסחר.

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. תהליך ה-ICAAP נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון מודלים ועוד. התהליך כולל, בין היתר, בחינת המנגנונים המובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים שונים, בחינת קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, עוסק נדבך זה בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP) מול בנק ישראל.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

במהלך חודש מרס 2020, פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי (BCBS) הודעה על דחייה בכניסתן לתוקף של העדכונים להוראות ל"מדידה והלימות הון" (המכונה "באזל 4") שפורסמו בחודש דצמבר 2017. היישום אמור להיכנס לתוקף באירופה באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2023 ועד 1 בינואר 2028. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

אימוץ הוראות באזל ע"י בנק ישראל

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחס ההון העצמי רובד 1 המזערי מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח, למעט ההלוואות לדירור שניתנו בתקופת הוראת השעה כמפורט להלן.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה לעדכון הוראה 329, אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על ההלוואות לדירור לרכישת דירת מגורים, שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל ההלוואות לדירור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה") שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020.

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם בנק ישראל חוזר לפיו, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 329 בנושא מגבלות על ההלוואות לדירור לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 נקודת האחוז תחול בגין ההלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין ההלוואות לכל מטרה.

יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.25% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרס 2014, פרסמה וועדת באזל לפיקוח בנקאי (BCBS) הוראה בדבר "גישה סטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)". ביום 1 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. בהתאם לחוזר, ההוראה בתוקף החל מיום 1 ביולי 2022.

יישום ההוראה הביא לירידה ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.07% וכ-0.09% בהתאמה, וזאת כתוצאה מעלייה בסך נכסי הסיכון בגין חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי בסך של כ-710 מיליון ש"ח.

מדידה והלימות הון - התאמת שווי בגין סיכון אשראי (CVA)

בדצמבר 2021 פרסם בנק ישראל חוזר עבור הוראת ה-CVA שתיכלל תחת נב"ת A208 - "התאמת שווי בגין סיכון אשראי" (הוראה זו תחליף את חישוב ה-CVA המחושב היום בהתאם לנספח ג' להוראה 203). הוראה זו קובעת כיצד יש לחשב את הקצאת ההון לכיסוי הסיכון להתאמת שווי בגין סיכון אשראי (CVA Credit Valuation Adjustment). ה-CVA משקף את ההתאמות במחירים חסרי סיכון ועסקאות מימון נ"ע שיתרחשו בעקבות כשל פוטנציאלי של הצד הנגדי בנגזרים.

ביום 21 בפברואר 2022 בנק ישראל פירסם חוזר ובו הוא דוחה את יישום הוראת ה-CVA ליום 1 בינואר 2025, וזאת בהמשך להודעת האיחוד האירופי מיום 27 באוקטובר 2021 על דחיית יישום הוראת ה-CVA באירופה לתאריך זה.

חוזר בדבר הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

ביום 22 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתה טיפול בחשיפות לענף הבינוי והנדל"ן. בהתאם לחוזר, נקבע כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד (planning consent) והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף המשק הבינוי והנדל"ן.

ביום 24 באוגוסט 2022, פירסם הפיקוח על הבנקים טיוטת שאלות ותשובות בקשר עם ההוראה הנ"ל, שנמצאת בדיון בין הבנקים לבין הפיקוח על הבנקים. ביישום ההוראה בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022, חישוב הבנק את נכסי הסיכון בגין קרקעות בשיעור מימון של מעל 80% כאמור, בהתבסס על הנחות באשר לאופן חישוב תוספת נכסי הסיכון הנדרשים בהתאם להוראה והוא עשוי להשתנות ככל שתתקבלנה הבהרות באופן היישום האמור. לתוצאות הדיונים עם הפיקוח כאמור לעיל, לא צפויה השפעה מהותית על יחס הלימות ההון ליום 30 בספטמבר 2022.

בהמשך לכך, הבנק אימץ את ההקלה שנקבעה במסגרת החוזר, לפיה השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון, בגין מלאי ההלוואות הקיימות ליום 30 ביוני 2022, תיפרס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023. ללא ההקלה כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של 0.08%-0.11% בהתאמה.

הרכב ההון הפיקוחי (CC1)

	ד	ג	ב	א	הרכב ההון הפיקוחי
	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	הרכב ההון הפיקוחי
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הרכב ההון הפיקוחי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	הרכב ההון הפיקוחי
					הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים
1	927	927	927	927	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
2	9,244	9,634	9,634	9,634	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(149)	(323)	(323)	(323)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
4	-	-	-	-	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
5	217	258	258	258	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
6	10,239	10,496	10,496	10,496	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
					הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים
9	96	97	97	97	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.
	2				גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח
14	-	8	8	8	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
15	-	-	-	-	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך ללא צובר או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
26	(81)	(85)	(85)	(85)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
26א					מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
26ב					מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
26ג	(81)	(85)	(85)	(85)	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.
26ד					מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26א 26ב ו-26ג
	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפי אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
28	17	19	19	19	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
29	10,222	10,476	10,476	10,476	הון עצמי רובד 1.
					הון רובד 1 נוסף: מכשירים
36	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.
					הון רובד 1 נוסף: ניכויים
44	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף.
45	10,222	10,476	10,476	10,476	הון רובד 1.
					הון רובד 2: מכשירים והפרשות
46	876	2,275	2,275	2,275	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.

	א	ב	ג	ד	
47	-		1	8	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
48	-		28	9	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג' שמוזגה ב-1.1.19.
49	-		28		מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2 שמוזגה ב-1.1.19.
50	1,121		984	10+11	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס.
51	3,396		1,889		הון רובד 2 לפני ניכויים.
הון רובד 2: ניכויים					
57	-				סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
58	3,396		1,889		הון רובד 2.
59	13,872		12,111		סך ההון.
60	103,001		87,815		סך נכסי סיכון משוקללים.
יחסי הון וכריות לשימור הון					
61	10.17%		11.64%		הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
62	10.17%		11.64%		הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
63	13.47%		13.79%		ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
69	9.24%		8.25%		יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
71	12.50%		11.50%		יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
72	319		255	13	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
73	594		614	14+15	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
75	609		592	16	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2					
76	1,121		983		הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
77	1,183		1004		התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
84	-		346		סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
85	-		-		סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2021, במיליוני ש"ח		א	ב	סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הפניות למאזן הפיקוחי
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים					
1	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.	927		1	
2	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.	9,257	-	2	
3	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.	(181)	-	3	
4	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	-			
5	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).	220	-	4	
6	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.	10,223	-		
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים					
9	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.	96		5	
14	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבוניות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.	3	-	6	
15	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך ללא צובר או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.			7	
26	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	(75)			
26א	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.				
26ב	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.				
26ג	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.	(75)			
28	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.	24	-		
29	הון עצמי רובד 1.	10,199	-		
הון רובד 1 נוסף: מכשירים					
36	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.				
הון רובד 1 נוסף: ניכויים					
44	הון רובד 1 נוסף.	-			
45	הון רובד 1.	10,199	-		
הון רובד 2: מכשירים והפרשות					
46	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.	878			
47	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.	1		8	
48	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.	28		9	
49	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.	28			
50	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.	984		10+11	
51	הון רובד 2 לפני ניכויים.	1,891			
הון רובד 2: ניכויים					

ב		א	
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2021, במיליוני ש"ח			
57	סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.	-	
58	הון רובד 2.	1,891	
59	סך ההון.	12,090	
60	סך נכסי סיכון משוקללים.	88,988	
יחסי הון וכריות לשימור הון			
61	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	11.46%	
62	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	11.46%	
63	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	13.59%	
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
69	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	8.25%	
71	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	11.50%	
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
72	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.	602	13
73	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.	628	14+15
75	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.	617	16
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
76	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.	984	
77	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.	1,021	
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
84	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].	346	
85	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.	-	

חלק 4 - יחס המינוף

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021
במיליוני ש"ח		
1 סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים	192,636	180,470
2 ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים	-	-
3 ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף	-	-
4 התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	764	(1,152)
5 התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)	-	-
6 התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)	11,268	10,905
7 התאמות אחרות (*)	739	819
8 חשיפה לצורך יחס המינוף	205,407	191,042

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 (LR2)

30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021
במיליוני ש"ח		
חשיפות מאזניות		
1 נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות)	189,042	178,831
2 (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)	(97)	(97)
3 סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)	188,945	178,734
חשיפות בגין נגזרים		
4 עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת בטחון משתנה במזומן כשיר)	2,065*	821
5 סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים	2,499*	88
6 גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור (ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)	-	-
7 (רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)	-	-
8 סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו	-	-
9 בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו	-	-
10 סך חשיפות בגין נגזרים	4,564	909
11 סך חשיפות בגין נגזרים	4,564	909
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
12 נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית	630	233
13 (סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)	-	-
14 חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך	-	-
15 חשיפות בגין עסקאות כסוכן	-	-
16 סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך	630	233
חשיפות חוץ מאזניות אחרות		
17 חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו	42,987	41,630
18 (התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)	(31,719)	(30,725)
19 פריטים חוץ מאזניים	11,268	10,905
הון וסך החשיפות		
20 הון רובד 1	10,476	10,199
21 סך החשיפות	205,407	191,042
יחס מינוף		
22 יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218	5.10%	5.54%
		5.34%

* סכומי עלות השחלוף והתוספת בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית במקדם Alpha המשמש לחישוב EAD רגולטורי בהתאם לגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR), למעט חשיפות בגין הפקדות ובטחונות לקרן הסיכונים של מסלקת המעו"ף שנכללות בסכום עלות השחלוף ואינן מוכפלות במקדם.

ביום 15 במאי 2022, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה הוארך תוקף העדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא יחס מינוף. העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. לעניין הפחתת דרישות המינוף, נקבע כי ההקלה תמשיך לחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או מיחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

חלק 5 - סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האשראי.

בחודש אוקטובר המשיך בנק ישראל בהעלאת הרבית במשק, והיא עומדת על 2.75%. על פי התחזית המקרו-כלכלית העדכנית של חטיבת המחקר של בנק ישראל, הרבית המוניתרית צפויה לעמוד על 3.50% בממוצע הרבעון השלישי של 2023. עליית הרבית מגדילה את הוצאות המימון של משקי הבית והחברות העסקיות, אשר לצד העלייה באינפלציה, המייקרת את ההוצאות השוטפות, עלולה להכביד על מצבם הפיננסי של לווים, בהם לקוחות הבנק.

הבנק בוחן את השפעות עליית הרבית והמדד על מגזרי הפעילות השונים, ובפרט ההשפעה על כושר ההחזר של לקוחות הבנק, נכון למועד פרסום הדוחות לא נצפתה הרעה מהותית על הבנק, הבנק ממשיך לעקוב אחר השפעות עליית הרבית והמדד.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

א	ב	ג	ד	
30 בספטמבר 2022				
יתרות ברוטו				
בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	הפרשות להפסדי אשראי או ירדות ערך	יתרות נטו	
במיליוני ש"ח				
540	120,041	(1,171)	119,410	1 חובות, למעט איגרות חוב
-	14,856	-	14,856	2 איגרות חוב
71	42,962	(101)	42,932	3 חשיפות חוץ מאזניות
611	177,859	(1,272)	177,198	4 סך הכל

א	ב	ג	ד	
30 בספטמבר 2021 *				
יתרות ברוטו				
בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	הפרשות להפסדי אשראי או ירדות ערך	יתרות נטו	
במיליוני ש"ח				
693	100,184	(1,088)	99,789	1 חובות, למעט איגרות חוב
-	14,122	-	14,122	2 איגרות חוב
101	40,352	(86)	40,367	3 חשיפות חוץ מאזניות
794	154,658	(1,174)	154,278	4 סך הכל

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים

א	ב	ג	ד	
31 בדצמבר 2021 *				
יתרות ברוטו				
בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	הפרשות להפסדי אשראי או ירדות ערך	יתרות נטו	
במיליוני ש"ח				
638	119,150	(1,076)	118,712	1 חובות, למעט איגרות חוב
-	14,359	-	14,359	2 איגרות חוב
109	41,689	(79)	41,719	3 חשיפות חוץ מאזניות
747	175,198	(1,155)	174,790	4 סך הכל

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3) במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022								
א		1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו ז
לא מובטחים		מובטחים						
		מובטחים על ידי ערבויות פיננסיות		מובטחים על ידי ביטחון		מובטחים על ידי נגזרי אשראי		
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	
1	חובות, למעט איגרות חוב	99,694	19,716	14,745	15,340	4,376	-	-
2	איגרות חוב	14,856	-	-	-	-	-	-
3	סה"כ	114,550	19,716	14,745	15,340	4,376	-	-
4	מזה: בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	516	24	6	22	2	-	-

30 בספטמבר 2021*								
א		1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו ז
לא מובטחים		מובטחים						
		מובטחים על ידי ערבויות פיננסיות		מובטחים על ידי ביטחון		מובטחים על ידי נגזרי אשראי		
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	
1	חובות, למעט איגרות חוב	84,384	15,405	10,784	11,288	4,116	-	-
2	איגרות חוב	14,122	-	-	-	-	-	-
3	סה"כ	98,506	15,405	10,784	11,288	4,116	-	-
4	מזה: בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	669	24	9	22	2	-	-

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק גילוי על חובות פגומים.

31 בדצמבר 2021*								
א		1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו ז
לא מובטחים		מובטחים						
		מובטחים על ידי ערבויות פיננסיות		מובטחים על ידי ביטחון		מובטחים על ידי נגזרי אשראי		
סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	
1	חובות, למעט איגרות חוב	100,562	18,150	13,384	12,936	5,210	-	-
2	איגרות חוב	14,359	-	-	-	-	-	-
3	סה"כ	114,921	18,150	13,384	12,936	5,210	-	-
4	מזה: בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	617	21	7	19	2	-	-

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק גילוי על חובות פגומים.

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לאחר הפחתת בטחונות (CRM) ולאחר מקדמי המרה לאשראי (CCF) , לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5) במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022											
א	א1	ד	ה	ו	ז	ח	ט	א1	א	יג	
0%	2%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	
סוגי הנכסים											
1	70,994	-	-	-	-	-	-	-	-	70,994	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2	-	805	-	-	-	-	-	-	-	805	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3	-	-	3,180	-	8	-	1	-	-	3,189	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
4	-	-	1,204	-	-	-	-	-	-	1,204	חברות ניירות ערך
5	-	94	835	-	86	-	-	41,294	746	43,055	תאגידים
6	-	-	-	-	-	-	24,031	64	-	24,095	חשיפות קמעונאיות ליחידים
7	-	-	-	-	-	4,983	-	-	-	4,983	הלוואות לעסקים קטנים
8	-	-	-	12,080	9,934	8,126	4,375	219	-	34,734	בביטחון נכס למגורים
9	-	-	-	-	-	-	-	2,856	-	2,856	בביטחון נדל"ן מסחרי
10	-	-	-	-	-	-	-	172	308	480	הלוואות בפיגור
11	713	-	-	-	-	-	-	2,183	260	3,156	נכסים אחרים*
11א	-	-	-	-	-	-	-	402	180	582	*מזה: בגין מניות
12	71,707	94	6,024	12,080	10,028	8,126	33,389	46,789	1,314	189,551	סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוז' מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

30 בספטמבר 2021											
א	א1	ד	ה	ו	ז	ח	ט	א1	א	יג	
0%	2%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	
סוגי הנכסים											
1	71,059	-	-	-	-	-	-	-	-	71,059	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2	-	1,289	-	-	-	-	-	-	-	1,289	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3	-	-	3,013	-	10	-	-	-	-	3,023	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
5	-	190	816	-	41	-	-	33,402	-	34,449	תאגידים
6	-	-	-	-	-	-	22,678	3	-	22,681	חשיפות קמעונאיות ליחידים
7	-	-	-	-	-	4,825	-	-	-	4,825	הלוואות לעסקים קטנים
8	-	-	-	11,182	8,574	5,651	4,933	268	-	30,608	בביטחון נכס למגורים
9	-	-	-	-	-	-	-	1,960	-	1,960	בביטחון נדל"ן מסחרי
10	-	-	-	-	-	-	-	315	310	625	הלוואות בפיגור
11	723	-	-	-	-	-	-	2,455	155	3,333	נכסים אחרים*
11א	-	-	-	-	-	-	-	543	131	674	*מזה: בגין מניות
12	71,782	190	5,118	11,182	8,625	5,651	32,436	38,403	465	173,852	סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוז' מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

ליום 31 בדצמבר 2021												
א	1א		ד	ה	ו	ז	ח	ט	1א	א	יג	
0%	2%	10%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	
סוגי הנכסים												
1	73,331	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73,331	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2	-	-	1,234	-	-	-	-	-	-	-	1,234	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3	-	-	-	2,723	-	3	-	3	-	-	2,729	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
4	-	-	-	1,448	-	-	-	-	-	-	1,448	חברות ניירות ערך
5	-	158	-	776	-	111	-	33,854	-	-	34,899	תאגידים
6	-	-	-	-	-	-	23,064	2	-	-	23,066	חשיפות קמעונאיות ליחידים
7	-	-	-	-	-	-	4,879	-	-	-	4,879	הלוואות לעסקים קטנים
8	-	-	-	-	11,405	8,974	6,322	4,775	306	-	31,782	בביטחון נכס למגורים
9	-	-	-	-	-	-	-	-	2,334	-	2,334	בביטחון נדל"ן מסחרי
10	-	-	-	-	-	-	-	-	229	306	535	הלוואות בפיגור
11	668	-	-	-	-	-	-	-	2,536	173	3,377	נכסים אחרים*
11א	-	-	-	-	-	-	-	-	705	132	837	*מזה: בגין מניות
12	73,999	158	-	6,181	11,405	9,088	6,322	32,718	39,264	479	179,614	סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוז מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2022									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
9	-	1	4	19	661	787	19	758	790
-	-	-	-	1	32	57	1	56	57
168	31	23	76	301	8,382	11,695	301	11,542	12,083
176	-	53	91	159	9,622	16,148	159	15,864	16,201
84	-	27	43	68	7,186	7,762	70	7,687	7,918
27	-	(5)	-	4	1,653	1,966	4	2,013	2,028
160	(4)	4	61	224	7,492	8,729	224	8,424	8,834
15	(1)	-	6	32	862	1,001	32	808	1,003
24	1	(25)	7	75	981	1,647	75	1,642	1,757
15	-	4	9	11	1,822	2,536	11	2,445	2,615
31	(8)	10	4	9	11,634	15,967	9	21,937	22,089
41	7	(21)	25	190	2,397	3,313	190	3,050	3,375
50	(2)	-	21	36	3,414	3,976	36	3,859	3,994
800	24	71	347	1,129	56,138	75,584	1,131	80,085	82,744
143	(2)	16	139	193	35,342	37,785	193	37,292	37,785
320	-	(10)	103	250	23,796	36,958	250	36,009	36,991
1,263	22	77	589	1,572	115,276	150,327	1,574	153,386	157,520
2	-	-	-	-	841	842	-	1,186	1,186
-	-	-	-	-	862	894	-	12,599	12,599
1,265	22	77	589	1,572	116,979	152,063	1,574	167,171	171,305
פעילות לווים בחו"ל									
7	-	(3)	4	4	432	472	4	903	917
-	-	-	-	-	3,233	3,265	-	3,862	3,862
-	-	-	-	-	-	-	-	2,861	2,861
7	-	(3)	4	4	3,665	3,737	4	7,626	7,640
1,270	22	74	593	1,576	115,708	150,799	1,578	154,289	158,437
2	-	-	-	-	4,074	4,107	-	5,048	5,048
-	-	-	-	-	862	894	-	15,460	15,460
1,272	22	74	593	1,576	120,644	155,800	1,578	174,797	178,945
סך הכל									

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 120,644 מיליון ש"ח, 14,856 מיליון ש"ח, 630 מיליון ש"ח, 1,305 מיליון ש"ח ו-41,510 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 127 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 18 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2021									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾					מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצועי אשראי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצועי אשראי ⁽⁵⁾
יחידת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל	סך הכל	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצועי אשראי ⁽⁵⁾
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
8	(2)	(1)	2	15	592	710	15	637	716
חקלאות									
2	-	(2)	2	2	55	77	2	73	77
כרייה וחציבה									
191	14	(28)	125	366	7,047	10,418	366	10,031	10,585
תעשייה									
92	(2)	(1)	55	143	7,317	13,743	143	13,381	13,840
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾									
25	1	(16)	97	110	6,012	6,435	113	6,144	6,549
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן									
6	1	(2)	-	1	1,629	1,857	1	1,934	1,952
אספקת חשמל ומים									
166	(8)	(58)	49	252	6,259	7,367	252	6,933	7,520
מסחר									
17	(2)	(25)	9	38	874	1,018	38	901	1,020
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל									
31	-	6	32	77	1,126	1,492	77	1,441	1,558
תחבורה ואחסנה									
10	1	(5)	9	13	1,270	1,954	13	1,918	1,996
מידע ותקשורת									
22	(8)	(15)	5	10	9,234	13,563	10	18,486	18,602
שירותים פיננסיים									
76	7	(41)	35	195	2,331	3,183	195	2,895	3,232
שירותים עסקיים אחרים									
21	(2)	(18)	25	154	3,020	3,663	154	3,416	3,682
שירותים ציבוריים וקהילתיים									
667	-	(206)	445	1,376	46,766	65,480	1,379	68,190	71,329
סך הכל מסחרי									
159	(1)	(6)	-	275	32,260	35,838	275	35,222	35,838
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור									
326	(6)	2	105	280	22,633	35,575	280	34,385	35,595
אנשים פרטיים - אחר									
1,152	(7)	(210)	550	1,931	101,659	136,893	1,934	137,797	142,762
סך הכל ציבור - פעילות בישראל									
-	-	-	-	-	752	757	-	989	989
בנקים בישראל									
-	-	-	-	-	811	842	-	13,886	13,886
ממשלת ישראל									
1,152	(7)	(210)	550	1,931	103,222	138,492	1,934	152,672	157,637
סך הכל פעילות בישראל									
פעילות לווים בחו"ל									
סך הכל ציבור									
3	(1)	(6)	-	2	581	616	2	1,091	1,110
בנקים בחו"ל									
-	-	-	-	-	1,858	1,888	-	2,728	2,728
ממשלות בחו"ל									
-	-	-	-	-	-	-	-	1,342	1,342
סך הכל פעילות בחו"ל									
3	(1)	(6)	-	2	2,439	2,504	2	5,161	5,180
סך הכל ציבור									
1,155	(8)	(216)	550	1,933	102,240	137,509	1,936	138,888	143,872
סך הכל בנקים									
-	-	-	-	-	2,610	2,645	-	3,717	3,717
סך הכל ממשלות									
-	-	-	-	-	811	842	-	15,228	15,228
סך הכל									
1,155	(8)	(216)	550	1,933	105,661	140,996	1,936	157,833	162,817

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 105,661 מיליון ש"ח, 14,359 מיליון ש"ח, 845 מיליון ש"ח, 1,709 מיליון ש"ח, ו-40,243 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 84 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 80 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדירור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי בית המורכבים בעיקרם מאוכלוסיות יעד המאופיינות ברמת סיכון נמוכה מהממוצע, בעיקר לקוחות שכירים, חלקם ממערכת החינוך וממערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון אשר ברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שיוני לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2021	2021	2021	2022
ב- %				במיליוני ש"ח
6.9	11.8	5,449	5,209	5,825
4.6	5.9	17,184	16,971	17,971
5.1	7.3	22,633	22,180	23,796
2.7	4.3	4,686	4,612	4,811
4.5	3.5	7,346	7,422	7,679
(26.2)	(29.2)	910	949	672
1.7	1.4	12,942	12,983	13,162
3.9	5.1	35,575	35,163	36,958
7.1	9.2	21,254	20,846	22,757
יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי הלוואות אחרות				
סך כל סיכון האשראי המאזני				
מסגרות עו"ש לא מנוצלות				
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות				
סיכון אשראי חוץ מאזני אחר				
סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני				
סך כל סיכון האשראי הכולל				
ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי והלוואות				

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שיוני לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2021	2021	2021	2022
ב- %				במיליוני ש"ח
(1.9)	2.0	105	101	103
(16.0)	(12.5)	175	168	147
4.0	5.2	35,295	34,894	36,708
3.9	5.1	35,575	35,163	36,958
(45.5)	-	22	12	12
(22.5)	(20.2)	102	99	79
		0.01%	(0.14%)	(0.06%)
סיכון אשראי בעייתי לא צובר הכנסות רבית				
סיכון אשראי בעייתי צובר הכנסות רבית				
סיכון אשראי לא בעייתי				
סך כל סיכון האשראי				
מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר				
יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי				
שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*				

(*) על בסיס שנתי

(**) הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2022.

סיכונים בתיק ההלוואות לדירור

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור ההלוואות בריבית משתנה, שיעור ההלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד.

בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינוי ריבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישוני מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולשיעור המימון. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 6,116 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5,774 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.9%. הגידול האמור נעשה תוך עמידה בכל המגבלות שקבע הבנק, והוא עומד בתיאבון הסיכון המידתי של הבנק.

עדכון הוראת נב"ת 451 "נהלים למתן הלוואות לדירור"

ביום 31 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדירור". העדכון נועד להקל על הלווים בתהליך נטילת המשכנתא בשלושה היבטים: שקיפות ויכולת השוואה, פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע התהליך. התיקון להוראה כולל, בין היתר, עדכון בתהליך מתן אישור עקרוני לרבות קביעת מבנה אחיד של האישור העקרוני, קביעת שלושה סלי משכנתא אחידים עם אפשרות למתן סל מותאם בהתאם לצרכי המבקש, הצגת הריבית הכוללת החזויה וסך התשלומים החזוי, קביעת לוח זמנים מוגדר למתן מענה לבקשת האישור העקרוני, אפשרות הגשת בקשה וקבלת אישור גם באופן מקוון ובטלפון (התיקון חל ביום 31 באוגוסט 2022). בנוסף, נדרש להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים, לרבות של המסלולים האחדים (התיקון חל ביום 30 בספטמבר 2022) וכן מידע שעל הבנק להציג ביישום האינטרנטי שהוא מציע ללקוחותיו, לצורך בחינת כדאיות פירעון מוקדם (התיקון יחול ביום 30 בנובמבר 2022). הבנק נערך במועד ליישום ההוראה.

להלן נתונים לגבי מאפיינים שונים של אשראי לדירור שהעמיד הבנק- שיעור מסך הביצועים החדשים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.9.21	31.12.21	31.3.22	30.6.22	30.9.22	
					מאפיינים
33.7%	34.8%	36.1%	38.5%	39.7%	שיעור מימון מעל 60%
0.0%	0.1%	0.0%	0.0%	0.1%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (למטרת רכישה ובהחזר חודשי)
58.8%	58.3%	59.8%	60.5%	63.6%	שיעור בריבית משתנה
1.9%	2.4%	2.3%	1.7%	2.9%	שיעור ההלוואות לכל מטרה
12.6%	15.8%	12.5%	10.8%	9.4%	שיעור ההלוואות למטרת השקעה מסך רכישת הדירות
22.8	23.4	23.7	24.3	25.0	תקופת פירעון מקורית ממוצעת בשנים (למטרת רכישה ובהחזר חודשי)

לפרטים נוספים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2022.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, הן בתחום הנדל"ן בכלל והן בתחום האשראי בפרט, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים ותקנות ממשלתיות) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, קביעת מגבלות שונות, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי ודרישה למכירות מוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינת בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים / משרדים / מסחר / תעשייה), סוג העסקה (תמ"א / מחיר למשתכן / מחיר מטרם וכד'). כמו כן נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלוואה ואינצנטר.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ומצמצם חשיפות בהתאם. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי, ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים, ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

למועד הדיווח, שוק הנדל"ן בארץ מצוי במגמת גידול והתפתחות מואצת, בדגש על תחום המגורים. מגמה זו עשויה להשתנות עקב השינויים הנצפים באינפלציה ובשוקי ההון בעולם, המביאים גם להעלאת הרבית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית על איכות התיק.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2022	2021	2021	
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי כולל⁽¹⁾			
נדל"ן שבנייתו לא הושלמה			
7,320	3,059	3,630	מזה: קרקע גולמית
4,640	4,916	4,893	נדל"ן בתהליכי בניה
5,822	4,706	5,185	נדל"ן שבנייתו הושלמה
6,337	6,436	6,681	אחר ⁽²⁾
24,119	19,117	20,389	סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 10,382 מיליון ש"ח (7,412 מיליון ש"ח מאזני ו-2,970 מיליון ש"ח חוץ מאזני), אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 947 מיליון ש"ח (839 מיליון ש"ח מאזני ו-108 מיליון ש"ח חוץ מאזני) ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 6,453 מיליון ש"ח (5,953 מיליון ש"ח מאזני ו-500 מיליון ש"ח חוץ מאזני) (31.12.21 - אשראי המובטח בנדל"ן למגורים - 7,522 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה - 800 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר - 5,386 מיליון ש"ח).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, כגון ובעיקר - פרויקטי תשתיות, אשראי לחברות נדל"ן מניב ולווים, ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלוואה.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 2.4%, בהשוואה ל-4.2% ליום 31 בדצמבר 2021.

שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 0.9%, בהשוואה ל-1.3% ליום 31 בדצמבר 2021.

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק נגרם עקב פעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1) במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2022					
א	ב	ד	ה	ו	
עלות שחלוף	פוטנציאלית עתידית	חשוב EAD רגולטורי	EAD לאחר CRM	RWA	
1,305	1,785	1.4	4,326	1,435	1 הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי- SA-CCR (עבור נגזרים)
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
1,305	1,785	1.4	4,326	1,435	6 סך הכל

30 בספטמבר 2021					
א	ב	ה	ו		
עלות שחלוף	פוטנציאלית עתידית	חשוב EAD לאחר CRM	RWA		
821	1,645	1,201	1,009	1	שיטת החשיפה הנוכחית (עבור נגזרים)
-	-	-	-	3	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
821	1,645	1,201	1,009	6	סך הכל

31 בדצמבר 2021					
א	ב	ה	ו		
עלות שחלוף	פוטנציאלית עתידית	חשוב EAD לאחר CRM	RWA		
546	1,219	833	386	1	שיטת החשיפה הנוכחית (עבור נגזרים)
-	-	-	-	3	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
546	1,219	833	386	6	סך הכל

הקצאת הון בגין התאמת שערוך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2) במיליוני ש"ח

א	ב	א	ב	א	ב
30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022
EAD לאחר CRM	RWA	EAD לאחר CRM	RWA	EAD לאחר CRM	RWA
4,316	897	1,128	284	746	167
3 סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית					

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לאחר הפחתת בטחונות (CRM) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3) (במיליוני ש"ח)

ליום 30 בספטמבר 2022									
א	א1	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
0%	2%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר	סך חשיפת אשראי
סוגי הנכסים									
2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	62	-	-	-	-	-	62
-	-	-	310	-	-	-	-	-	310
-	-	-	2,761	-	-	-	-	-	2,761
-	370	-	10	25	-	678	-	-	1,083
-	-	-	-	-	-	102	-	-	102
-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	370	-	3,143	25	-	786	-	-	4,326
סך הכל									

ליום 30 בספטמבר 2021									
א	א1	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
0%	2%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר	סך חשיפת אשראי
סוגי הנכסים									
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	5
-	-	-	191	-	-	-	-	-	191
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	14	-	20	10	-	937	-	-	981
-	-	-	-	-	-	23	-	-	23
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
-	14	-	216	10	-	961	-	-	1,201
סך הכל									

ליום 31 בדצמבר 2021									
א	א1	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
0%	2%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר	סך חשיפת אשראי
סוגי הנכסים									
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	4
-	-	-	173	-	-	-	-	-	173
-	-	-	326	-	-	-	-	-	326
-	14	-	32	9	-	260	-	-	315
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	14	-	535	9	-	275	-	-	833
סך הכל									

הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5) (במיליוני ₪)

ליום 30 בספטמבר 2022					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל			שווי הוגן של ביטחון שהופקד		
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד
-	-	-	-	-	630
-	1,513	-	2,694	-	-
-	-	-	661	630	-
-	-	-	91	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1,513	-	3,446	630	630
סך הכל					

ליום 30 בספטמבר 2021					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל			שווי הוגן של ביטחון שהופקד		
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד
-	458	-	-	-	232
-	120	-	1,692	-	-
-	378	-	745	232	-
-	140	-	82	-	-
-	-	-	-	-	-
-	23	-	-	-	-
-	148	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1,267	-	2,520	232	232
סך הכל					

ליום 31 בדצמבר 2021					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל			שווי הוגן של ביטחון שהופקד		
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד
-	317	-	13	-	845
-	95	76	1,302	-	-
-	318	-	722	845	-
-	42	-	78	-	-
-	-	-	-	-	-
-	18	-	-	-	-
-	143	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	933	76	2,115	845	845
סך הכל					

חלק 6 - סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תגודתיות.

ברבעון השלישי, המדיניות המוניטרית העולמית נותרה מדיניות מרסנת המאופיינת בהמשך העלאות ריבית על ידי בנקים מרכזיים בעולם וזאת על רקע נתוני אינפלציה עולמיים גבוהים. הצפי הוא שנגידי הבנקים המרכזיים בעולם ימשיכו עם העלאות הריבית לפחות עד לסוף השנה מה שתורם להמשך התגודתיות החדה בשווקי ההון ולהמשך עלייה בתשואות האג"ח בארץ ובעולם. ברבעון זה שינויים אלה גרמו להפסד בתיק המניות ולירידה בקרן ההון של הבנק בהתאם לאחזקות המשפיעות עליה אם כי אלו היו נמוכות משמעותית מרבעון קודם וזאת בין השאר על רקע מימוש חלק מתיק המניות שהביא לקיטון משמעותי בחשיפה.

סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל הקבוצה מיישמת את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק. להלן פרוט נכסי סיכון בגין רכיבי סיכון השוק:

סיכון שוק בשיטה הסטנדרטית (MR1)

א	ב	ג	
30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021	
סכומים במיליוני ש"ח			
מוצרים ישירים (outright products)			
1 סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)	459	549	
2 סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)	-	1	
3 סיכון שער חליפין	258	13	
4 סיכון סחורות	-	-	
אופציות	-	-	
5 הגישה הפשוטה	-	-	
6 גישת דלתה-פלוס	-	-	
7 גישת התרחישים	43	120	
8 איגוח	-	-	
9 סך הכל	760	683	

חלק 7 - סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות של הקבוצה לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 עמד על 127%, בהשוואה ל-128% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021. יחס כיסוי הנזילות המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראו באור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פרוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע (LIQ1) :

א		ב
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 *		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 *
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
1 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)		52,575
תזרימי מזומנים יוצאים		
2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים		6,204
3 מזה: פיקדונות יציבים		1,558
4 פיקדונות פחות יציבים		4,088
4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)		558
5 מימון סיטונאי בלתי מובטח		47,017
6 מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)		47,006
8 חובות לא מובטחים		11
10 דרישות נזילות נוספות		4,817
11 מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות		812
13 קווי אשראי ונזילות		4,005
14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות		31
15 מחויבויות מימון מותנות אחרות		314
16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים		58,383
תזרימי מזומנים נכנסים		
17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)		534
18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן		15,349
19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים		1,508
20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים		16,857
21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)		52,575
22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו		41,526
23 יחס כיסוי נזילות		127%

*במונחים של ממוצעים פשוטים של 76 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

א		ב
לשלושת החודשים שנתיים		לשלושת החודשים שנתיים
ביום 30 בספטמבר 2021 *		ביום 30 בספטמבר 2021 *
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
		56,127
סך הכל נכסים נדילים באיכות גבוהה		
1 סך הכל נכסים נדילים באיכות גבוהה (HQLA)		
תזרימי מזומנים יוצאים		
2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים		5,975
3 מזה: פיקדונות יציבים		1,536
4 פיקדונות פחות יציבים		3,994
4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)		445
5 מימון סיטונאי בלתי מובטח		43,846
6 מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)		43,846
8 חובות לא מובטחים		-
10 דרישות נדילות נוספות		4,093
11 מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות		465
13 קווי אשראי ונדילות		3,628
14 מחויבויות מימון חזיות אחרות		40
15 מחויבויות מימון מותנות אחרות		282
16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים		54,236
תזרימי מזומנים נכנסים		
17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)		-
18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן		11,037
19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים		976
20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים		12,013
21 סך הכל נכסים נדילים באיכות גבוהה (HQLA)		56,127
22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו		42,223
23 יחס כיסוי נדילות		133%

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 73 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

א		ב
לשלושת החודשים שנתיים		ביום 31 בדצמבר 2021 *
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סך הכל נכסים נדילים באיכות גבוהה		
1	סך הכל נכסים נדילים באיכות גבוהה (HQLA)	56,107
תזרימי מזומנים יוצאים		
2	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים	5,909
3	מזה: פיקדונות יציבים	1,508
4	פיקדונות פחות יציבים	3,973
4A	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)	428
5	מימון סיטונאי בלתי מובטח	46,509
6	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)	46,508
8	חובות לא מובטחים	1
10	דרישות נדילות נוספות	4,291
11	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות	574
13	קווי אשראי ונדילות	3,717
14	מחויבויות מימון חוזיות אחרות	69
15	מחויבויות מימון מותנות אחרות	290
16	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים	57,068
תזרימי מזומנים נכנסים		
17	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)	-
18	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן	12,092
19	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים	1,053
20	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים	13,145
21	סך הכל נכסים נדילים באיכות גבוהה (HQLA)	56,107
22	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו	43,923
23	יחס כיסוי נדילות	128%

*במונחים של ממוצעים פשוטים של 97 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

יחס מימון יציב נטו לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 222 (NSFR):

ביום 21 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס כפי שנקבע ברפורמת באזל וו של ועדת באזל (BCBS). מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנדילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש.

מימון יציב זמין מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש הוא פונקציה של מאפייני הנדילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ-מאזניות.

החל מ-31.12.2021 (מועד יישום ההוראה), הבנק נדרש לעמוד ביחס מימון יציב נטו השווה או גדול ל-100%, על בסיס שוטף.

יחס המימון יציב נטו של קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 134%, בהשוואה ל-139% ביום 31 בדצמבר 2021. הירידה ביחס נבעה בעיקר מגידול באשראי לציבור. לבנק שיעור פיקדונות קמעונאיים משמעותי אשר על פי ההוראה מוגדר כמימון יציב זמין.

להלן פרוט רכיבי יחס מימון יציב נטו (NSFR) :

על בסיס מאוחד ליום: 30.9.22				
א	ב	ג	ד	ה
ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון				
ללא מועד פרעון	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	ערך משוקלל
11,339	-	-	2,275	13,614
11,339	-	-	2,275	13,614
-	85,716	2,419	1,348	83,168
-	47,603	2,378	1,093	48,575
-	38,112	41	255	34,593
-	33,949	2,280	8,140	25,692
-	33,949	2,280	8,140	25,692
-	-	-	-	-
1,063	44,035	252	1,160	587
809	-	-	-	-
254	44,035	252	1,160	587
				123,061
-	55,390	901	5,966	4,488
-	177	-	-	89
-	26,254	8,246	76,405	76,893
-	629	-	-	63
-	9,576	576	2,648	4,372
-	14,637	6,624	39,769	44,748
-	124	16	1,258	888
-	1,060	1,025	33,209	27,003
-	466	453	11,334	7,827
-	352	21	779	707
-	-	-	-	-
4,445	9,671	273	4,638	8,646
-	-	-	-	-
-	1,357	50	752	1,907
1,134	-	-	-	325
699	-	-	-	162
2,612	8,314	223	3,886	6,252
-	43,069	-	-	2,053
				92,169
				134%

1	הון:
2	- הון פיקוחי
3	- מכשירי הון אחרים
4	פקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
5	- פקדונות יציבים
6	- פקדונות פחות יציבים
7	מימון סיטונאי:
8	- פקדונות לצרכים תפעוליים
9	מימון סיטונאי אחר
10	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
11	התחייבויות אחרות:
12	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
13	- כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
14	סך מימון יציב זמין (AFS)
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)	
15	סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
16	פקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
17	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם
18	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1
19	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינ מובטחות
20	- הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבנויות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי
21	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
22	הלוואות לדיר המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן
23	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
24	- ניירות ערך שאינם בכשל ושאין כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
25	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
26	נכסים אחרים:
27	- סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
28	- נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
29	- נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
30	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
31	- כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
32	פריטים חוץ מאזניים
33	סך מימון יציב נדרש (RSF)
34	יחס מימון יציב נטו (NFSR) (%)

(1) פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נזילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

להלן פרוט רכיבי יחס מימון יציב נטו (NSFR):

על בסיס מאוחד ליום: 31.12.21				
א	ב	ג	ד	ה
ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון				
ללא מועד פרעון (1)	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	ערך משוקלל
10,993		878		11,871
10,964		878		11,842
29				29
	80,745	1,999	1,256	77,922
	41,939	1,961	1,023	42,728
	38,806	38	233	35,194
	32,288	1,261	8,436	24,563
	32,288	1,261	8,436	24,563
808	38,488	218	1,184	689
589				
219	38,488	218	1,184	689
				115,045
	55,173	1,539	11,965	4,921*
	155			78
	23,096	8,200	66,852	67,480
	845			85
	7,835	714	1,743	3,275
	12,710	6,413	34,282	38,910
	253	28	1,297	984
	1,038	1,031	30,274	24,677
	465	455	10,455	7,255
	668	42	553	533
	7,232	217	4,369	8,168
	1,025		42	907
589				29
2,149	6,207	217	4,327	7,232
	41,884			2,021
				82,668
				139%

1	פריטי מימון יציב זמין (AFS)
2	הון:
3	- הון פיקוחי
4	- מכשירי הון אחרים
5	פקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
6	- פקדונות יציבים
7	- פקדונות פחות יציבים
8	מימון סיטונאי:
9	- פקדונות לצרכים תפעוליים
10	מימון סיטונאי אחר
11	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
12	התחייבויות אחרות:
13	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
14	- כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
15	סך מימון יציב זמין (AFS)
16	פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
17	סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
18	פקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
19	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם
20	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1
21	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
22	- הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבנויות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי
23	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
24	הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן
25	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
26	- ניירות ערך שאינם כבשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
27	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
28	נכסים אחרים:
29	- סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
30	- נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזה נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
31	- נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
32	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
33	- כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
34	פריטים חוץ מאזניים
35	סך מימון יציב נדרש (RSF)
36	יחס מימון יציב נטו (NFSR) (%)

(1) פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים כגון חוץ צמיח, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר. פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח. מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נזילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

* הוצג מחדש.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2021*	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	ממוצע לרבעון הדוח *	יתרה לתאריך הדוח	
56,023	56,575	52,537	53,489	נכסי רמה 1
23	10	5	12	נכסי רמה 2א
61	54	33	26	נכסי רמה 2ב
56,107	56,639	52,575	53,527	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

אלי כהן
סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי

סמיר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח על הסיכונים: 22 בנובמבר 2022